

Књига Исуса Навина

Исус Навин постављен за вођу

¹ После смрти Мојсија, слуге Господњег, рече Господ Исусу, сину Навиновом, Мојсијевом помоћнику:

² „Мој слуга Мојсије је мртав. А ти се сада спреми да пређеш преко овог Јордана, ти и сав овај народ, у земљу коју дајем Израиљцима.

³ Ја ћу вам дати свако место где буде ступила ваша нога, као што сам обећао Мојсију.

⁴ Граница ће вам се протезати од пустиње и Ливана, све до велике реке, реке Еуфрата – сва земља Хетита – и до Средоземног мора на западу.

⁵ Нико неће моћи да ти се одупре целог твог живота. Као што сам био са Мојсијем, тако ћу бити са тобом; нећу одступити од тебе, нити ћу те оставити.

⁶ Буди јак и одважан, јер ти ћеш дати овом народу у посед ову земљу, за коју сам се заклео њиховим оцима да ћу је њима дати.

⁷ Само буди јак и веома одважан да држиш и вршиш сав Закон који ти је наложио мој слуга Мојсије. Не одступај од њега ни десно ни лево, да би био успешан где год да пођеш.

⁸ Нека се књига овога Закона не раздваја од твојих уста. Размишљај о њој дању и ноћу, како би верно држао све што је у њој записано. Само ће ти тада добро ићи на твој путу и имаћеш успеха.

⁹ Зар ти нисам заповедио: 'Буди јак и одважан! Не плаши се и не страхуј, јер је с тобом Господ, Бог твој, где год да кренеш.'“

¹⁰ Затим је Исус заповедио надгледницима народа:

¹¹ „Прођите кроз табор и наредите народу: 'Снабдејте се храном, јер ћете за три дана прећи преко овог Јордана, да бисте ушли у земљу коју вам Господ, Бог ваш, даје у посед.'“

¹² А Рувимовом и Гадовом племену, и половини Манасијиног племена, Исус рече:

¹³ „Сетите се налога који вам је дао Мојсије, слуга Господњи: 'Господ, Бог ваш, који вам даје починак, дао вам је ову земљу.'“

¹⁴ Ваше жене, деца и стада нека остану у земљи коју вам је дао Мојсије с оне стране Јордана. А сви ви ратници, крените наоружани испред своје браће, па им помозите,

¹⁵ док Господ не да починка вашој браћи као вама. А кад и они заузму земљу коју вам даје Господ, Бог ваш, ви се вратите и запоседните своју земљу, коју вам је Мојсије, слуга Господњи, дао на другој страни Јордана, према истоку.“

¹⁶ Они одговорише Исусу: „Учинићемо све што си нам заповедио, и поћи ћемо где год нас пошаљеш.

¹⁷ Као што смо слушали Мојсија, тако ћемо слушати тебе. Само нека Господ, Бог твој, буде с тобом као што је био с Мојсијем.

¹⁸ А ко се побуни против твоје наредбе и не послуша твоје речи у свему што му заповедиш, нека се погуби. Само буди јак и одважан!“

2

Исус Навин шаље уходе у Јерихон

¹ Исус, син Навинов, је из Ситима тајно послао двојицу ухода. Рекао им је: „Идите и извидите земљу и Јерихон.“ Они су отишли и дошли к једној жени, блудници, која се звала Рахава, и тамо преноћили.

² То је јављено јерихонском цару: „Ево, ноћас су дошли неки људи, Израиљци, да уходе земљу.“

³ Тада је јерихонски цар послао људе к Рахави, и поручио: „Изведи људе који су дошли к теби и ушли у твоју кућу, јер су дошли да уходе целу земљу.“

⁴ Међутим, жена је одвела она два човека и сакрила их. Затим је рекла: „Јесте, ти људи су дошли к мени, али ја нисам знала одакле су.“

⁵ А када се увече затварала градска капија, ти људи су отишли. Не знам куда су се запутили. Пожурите за њима, да их стигнете.“

⁶ У ствари, она их је била одвела на кров и сакрила их међу снопље лана које је разастрла на крову.

⁷ Људи су се онда дали у потеру за њима према Јордану, све до газа реке. Кад су гониоци изашли, градска капија се затворила за њима.

⁸ А пре него што су уходе отишле на починак, она се попела к њима на кров

⁹ и рекла им: „Знам да вам је Господ предао ову земљу, јер нас је обузео ужас од вас, па стрепе од вас сви житељи земље.“

¹⁰ Чули смо, наиме, како је Господ исушио воду Црвенога мора пред вама када сте изашли из Египта, и шта је учинио Огу и Сихону, двојици аморејских царева, с друге стране Јордана, које сте истребили.

¹¹ Кад смо то чули, сишло нам је срце у пете, тако да ниједноме човеку није остало храбрости да вам се одупре, јер Господ, Бог ваш, јесте Бог који је горе на небесима и доле на земљи.

¹² Сада ми се закуните Господом да ћете исказати милост мојој породици, као што сам ја вама исказала милост. Дајте ми поуздан знак

¹³ да ћете ми поштедети оца и мајку, браћу и сестре и све њихове, и да ћете нас избавити од смрти.“

14 Људи јој одговорише: „Својим животом јамчимо за вас! Ако нас не издате, исказаћемо вам милост и верност, кад нам Господ преда земљу.“

15 Тада их је Рахава конопцем спустила кроз прозор, јер је њена кућа била наслоњена на градски зид, тако да је живела на зиду.

16 Још им је рекла: „Идите у горе да вас не стигну ваши гониоци. Кријте се три дана, док се потеря не врати; онда идите својим путем.“

17 Људи јој рекоше: „Твоја заклетва којом си нас заклела неће нас обавезивати,

18 уколико, кад уђемо у земљу, не привежеш ову црвену врпцу за прозор кроз који нас спушташ. Онда сакупи код себе, у својој кући, свога оца и своју мајку и своју браћу и сву своју породицу.

19 Ко ступи напоље преко прага твоје куће, крв његова на његову главу, ми нисмо одговорни. Ако неко руком такне неког од оних који су са тобом у кући, крв његова пашће на наше главе.

20 А ако нас издаш, твоја заклетва којом си нас заклела неће нас обавезивати.“

21 Она одговори: „Нека буде како сте рекли!“

Затим их је отпремила и они одоше. Она је, пак, привезала црвену врпцу за прозор.

22 Они одоше и дођоше у гору. Тамо су провели три дана, док се потеря није вратила. Гониоци су их свуда тражили, али их нису нашли.

23 Тада су се две уходе вратиле: сишли су с горе и дошли к Исусу, сину Навиновом, па су му испричали све што их је снашло.

24 Рекли су Исусу: „Господ је предао целу земљу у наше руке; од нас стрепе сви житељи земље.“

3

Прелазак преко Јордана

¹ Исус порани и са свим Израиљцима крене из Ситима. Дођу до Јордана, па тамо, код прелаза, преноће.

² Након три дана, војни заповедници прођу табором

³ и заповеде народу: „Чим видите да свештеници Левити носе Ковчег савеза Господа, Бога вашег, ви крените са вашег места и идите за њима.

⁴ Међутим, нека растојање између вас и Ковчега буде око две хиљаде лаката*. Не прилазите му ближе, да бисте знали којим путем да идете, јер тим путем нисте путовали раније.“

⁵ Затим Исус рече народу: „Посветите се, јер ће Господ сутра учинити чудеса међу вама.“

⁶ А свештеницима рече: „Понесите Ковчег савеза и крените испред народа.“ Они понесу Ковчег савеза и крену испред народа.

⁷ Господ рече Исусу: „Овог истог дана ћу почети да те узвисујем у очима целог Израиља, да знају да ћу бити са тобом као што сам био са Мојсијем.

⁸ Ти заповеди свештеницима који носе Ковчег савеза: 'Када стигнете до руба вода јорданских, станите у Јордан.“

⁹ Онда Исус рече Израиљцима: „Приђите овде и чујте речи Господа Бога вашег.“

¹⁰ Исус рече: „По овоме ћете знати да је живи Бог међу вама: он ће терати испред вас Хананце, Хетите, Евејце, Фережане, Гергешане, Аморејце и Јевусејце.

¹¹ Ево, Ковчег савеза Господа целе земље ићи ће пред вама у Јордан.

* **3:4** Око 1 km.

¹² А сада одаберите међу собом дванаест људи из племена Израиљевих, од сваког племена по једног.

¹³ Чим стопала свештеника који носе Ковчег Господа, Владара целе земље, ступе у воде Јордана, разделиће се воде Јордана што теку од горе и остати да стоје као брана.“

¹⁴ Кад је народ кренуо из својих шатора да пређе преко Јордана, свештеници који носе Ковчег савеза су били испред народа.

¹⁵ Тек што су носачи Ковчега дошли до Јордана и ноге свештеника који носе Ковчег дотакле руб воде (а током свег времена жетве Јордан плави своје обале),

¹⁶ воде које теку од горе су стале и усправиле се као брана веома далеко одатле, код Адама, града који се налази покрај Сартана, док је вода која се спушта до мора Араве – Мртвог мора, потпуно отекла. Народ је, пак, прелазио према Јерихону.

¹⁷ Свештеници који носе Ковчег савеза Господњег су непомично стајали на сувом усред Јордана, док сав Израиљ није прешао преко Јордана.

4

¹ Кад је сав народ прешао преко Јордана, Господ рече Исусу:

² „Одаберите дванаесторицу људи, по једног из сваког племена,

³ и заповедите им: ’Узмите дванаест каменова из средине Јордана са места где стоје ноге свештеника. Понесите их са собом и поставите их на место где сте провели ноћ.”

⁴ Исус је тада позвао дванаесторицу људи из Израиљевих племена, које је одредио, по једног човека из сваког племена

⁵ и рекао им: „Пођите испред Ковчега Господа, Бога вашег, усред Јордана и нека сваки човек дигне

на раме по један камен, према броју Израиљевих племена.

⁶ То ће бити знак међу вама. А кад вас данас-сутра ваша деца запитају: 'Шта вам представља ово камење?',

⁷ ви им реците: 'Воде Јордана су се разделиле пред Ковчегом савеза Господњег, док је пролазио преко Јордана. Нека ово камење израиљском народу буде довека за спомен.'"

⁸ Израиљци учине онако како им је заповедио Исус. Узму дванаест каменова из средине Јордана, према броју Израиљевих племена, пренесу их до свога преноћишта и тамо их положи, као што је Господ рекао Исусу.

⁹ Затим је Исус поставио дванаест каменова усред Јордана, на место где су биле ноге свештеника који су носили Ковчег савеза. Тамо стоје до дана данашњега.

¹⁰ А свештеници који су носили Ковчег су стајали усред Јордана, све док није било извршено све што је Господ заповедио Исусу да народ изврши, баш као што је Мојсије заповедио Исусу. Тако је народ брзо прешао.

¹¹ А кад је сав народ прешао, прешао је и Ковчег савеза Господњег са свештеницима који су стали испред народа.

¹² Прешли су и Рувимовци, Гадовци и половина племена Манасијиног у бојном поретку, и стали на чело Израиљаца, као што им је наредио Мојсије.

¹³ Око четрдесет хиљада наоружаних људи прешло је пред Господом да ратују на Јерихонским пољанама.

¹⁴ Тог дана је Господ узвисио Исуса у очима целог Израиља. Поштовали су га као што су поштовали Мојсија целог његовог века.

¹⁵ Онда је Господ рекао Исусу:

16 „Заповеди свештеницима који носе Ковчег сведочанства да изађу из Јордана.“

17 Исус заповеди свештеницима: „Изађите из Јордана!“

18 Чим су свештеници, који носе Ковчег савеза Господњег, изашли из средине Јордана и њихове ноге ступиле на суво, врати се вода Јордана на своје место, плавећи своје обале као и раније.

19 Народ је изашао из Јордана десетог дана првога месеца. Утаборили су се у Галгалу, код источне границе Јерихона.

20 А оних дванаест каменова што су их узели из Јордана, Исус је поставио у Галгалу.

21 Затим је рекао Израиљцима: „Кад вас данасутра запитају ваша деца: 'Шта представља ово камење?',

22 ви их поучите: 'Израиљ је по сувом прешао преко Јордана,

23 зато што је Господ, Бог ваш, исушио воде Јордана пред вама док нисмо прошли, као што је Господ, Бог ваш, учинио са Црвеним морем, кад га је исушио пред нама док нисмо прошли.

24 То је због тога да би сви народи земље знали колико је јака рука Господња, и да бисте се ви увек бојали Господа, Бога свога.“

5

Обрезање у Галгалу

1 Кад су сви аморејски цареви с оне стране Јордана на западу и сви ханански цареви у приморју, чули да је Господ исушио воде Јордана пред Израиљцима док нису прошли, сишло им је срце у пете, па су изгубили храброст пред Израиљцима.

² У то време је Господ рекао Исусу: „Начини себи камене ножеве и обрежи Израиљце поново, по други пут.“*

³ Исус је начинио себи камене ножеве и обрезао Израиљце на Брежуљку обрезака.

⁴ А ево зашто их је Исус обрезао: кад је сав народ изашао из Египта, сви мушкарци, сви људи способни за рат, били су помрли на путу кроз пустињу када су напустили Египат.

⁵ Наиме, све то људство које је изашло било је обрезано, али сви они који су се родили у пустињи током пута, након што су изашли из Египта, били су необрезани.

⁶ Израиљци су четрдесет година ишли по пустињи, док нису помрли сви људи способни за рат, који су изашли из Египта, јер нису послушали глас Господњи. Зато им се Господ заклео да им неће дати да виде земљу за коју се Господ заклео њиховим оцима да ће је дати нама – земљу у којој теку млеко и мед.

⁷ Ипак, уместо њих је подигао њихове синове које је Исус обрезао; они су још увек били необрезани, јер нису били обрезани на путу.

⁸ А кад је сав народ био обрезан, остали су у табору све док се нису опоравили.

⁹ Тада Господ рече Исусу: „Данас сам уклонио са вас срамоту египатску.“ Зато се то место зове „Галгал“†, све до дана данашњег.

¹⁰ Израиљци су се утаборили у Галгалу. Ту, на Јерихонским пољанама су прославили Пасху увече, четрнаестог дана у месецу.

* **5:2** Мисли се на други нараштај Израиљца. † **5:9** Име места Галгал долази од јеврејске речи *галал*, што значи *одваљати* (камен). Бог је уклонио срамоту с израиљског народа као што се камен ваљањем склања с пута.

¹¹ А сутрадан после Пасхе, јели су од плодова земље: бесквасни хлеб и пржено зрневље жита.

¹² Чим су почели да се хране плодовима земље, мана је престала да пада. Тако Израиљци нису више имали ману; те године су јели од урода хананске земље.

Сусрет с анђелом

¹³ Док је Исус боравио код Јерихона, подигао је поглед и угледао човека како стоји пред њим са исуканим мачем у својој руци. Исус му приђе и упита га: „Јеси ли за нас или за наше непријатеље?“

¹⁴ Овај му одговори: „Не, ја сам капетан војске Господње и сада сам дошао.“ Исус паде ничице пред њим, поклони му се и рече: „Шта мој господар заповеда своме слуги?“

¹⁵ Капетан војске Господње рече Исусу: „Скини обућу са својих ногу, јер је место на коме стојиш свето.“ Исус учини тако.

6

Пад Јерихона

¹ А Јерихон је био затворен и јако утврђен пред Израиљцима; нико није излазио нити улазио.

² Тада Господ рече Исусу: „Погледај, предаћу у твоје руке Јерихон, његовог цара и његове ратнике.

³ Сви ви, ратници, обиђите око града једанпут. Тако чините шест дана.

⁴ Нека седам свештеника носе седам труба од овнујских рогова пред Ковчегом. Седмога дана обиђите око града седам пута, а свештеници нека затрубе у трубе.

⁵ Кад се труба од овнујског рога огласи отегнутим звуком, нека сав народ, чим чује глас трубе, викне

у сав глас, па ће пасти зидови града. Тада сав народ нека крене у напад, сваки оданде где се задеси.“

⁶ Исус, син Навинов, позва свештенике и рече им: „Понесите Ковчег савеза, а седам свештеника нека понесу седам труба од овнујских рогова испред Ковчега Господњег.“

⁷ А народу рече: „Пођите и обиђите око града, а ратници нека иду испред Ковчега Господњег.“

⁸ Кад је Исус то заповедио народу, кренуше свештеници који носе седам труба од овнујских рогова пред Господом. Трубили су у рогове, а Ковчег савеза је ишао за њима.

⁹ Ратници су ишли испред свештеника који су трубили у рогове, док је остали народ ишао за Ковчегом. Ишли су тако док је одзвањао звук труба.

¹⁰ Исус је био заповедио народу: „Не вичите и не дижите глас, и нека реч не пређе преко ваших усана, све до дана када вам кажем: ‘Вичите!’ Тада вичите.“

¹¹ Онда је наредио да Ковчег Господњи обиђе једном око града, па су се вратили у табор и преноћили у њему.

¹² Следећег дана Исус порани, а свештеници подигну Ковчег Господњи.

¹³ Седам свештеника који су носили седам труба од овнујских рогова ишли су пред Ковчегом Господњим и трубили у рогове. Ратници су ступали пред њима, а остали народ је ишао за Ковчегом Господњим док су трубе одјекивале.

¹⁴ И другог дана су једном обишли око града, па су се вратили у табор. Тако су чинили шест дана.

¹⁵ Седмога дана у освит зоре поране и на исти начин обиђу седам пута око града. Само су тога дана обишли око града седам пута.

16 Кад су свештеници седми пут затрубили у рогове, Исус рече народу: „Вичите, јер вам је Господ предао град!

17 Нека град и све што је у њему буде посвећено Господу за уништење. Само Рахава блудница нека остане у животу, она и сви који су са њом у кући, зато што је сакрила уходе које смо послали.

18 А ви се држите даље од онога што је посвећено за уништење, да не бисте сами били изручени уништењу: ако узмете нешто од онога што је посвећено за уништење, изложићете уништењу израиљски табор и навући на њега пропаст.

19 Све сребро, злато, бронзано и гвоздено посуђе посвећено је Господу; нека се донесе у ризницу Господњу.“

20 Тако је народ повикао на глас труба. Чим је чуо глас труба, народ кликну громким гласом, а зидине града падоше. Народ онда крену на град, свако оданде где се задесио, па освојише град.

21 Изручили су клетом уништењу све који су се нашли у граду: побили су мачем мушкарце и жене, младо и старо, волове, овце и магарце.

22 А оној двојици што су уходили земљу, Исус рече: „Идите у кућу оне жене блуднице и изведите је оданде, њу и све њене, као што сте јој се заклели!“

23 Младићи, уходе, оду и изведу Рахаву, њеног оца и њену мајку, њену браћу и све њене. Извели су сву њену родбину и сместили их изван израиљског табора.

24 А град и све што је у њему су спалили огњем. Само су сребро и злато, те бронзано и гвоздено посуђе ставили у ризницу Дома Господњег.

25 Исус је поштедео блудницу Рахаву и дом њеног оца, и све што је било њено. Она је остала међу

Израиљцима све до дана данашњега, јер је сакрила уходе које је Исус послао да уходе Јерихон.

²⁶ У то време је Исус изрекао ову клетву: „Проклет био човек пред Господом, који поново подигне и сазида овај град, Јерихон.

Положио му темеље по цену

свога првенца,

а врата по цену

свога најмлађега!“

²⁷ Господ је био са Исусом и глас о њему се прочуо по целој земљи.

7

Аханов грех

¹ Међутим, Израиљци су се тешко огрешили о клетву, јер је Ахан^{*}, син Хармије, син Завдијев, син Заре, из племена Јудина, узео од оног што је било посвећено. Зато је плануо гнев Господњи против Израиљца.

² Исус је послао људе из Јерихона у Гај, који се налази код Вет-Авена, а источно од Ветиља. Рекао им је: „Идите и извидите земљу.“ Они су отишли и извидели Гај.

³ Када су се вратили к Исусу, рекли су му: „Нека не иде сав народ; нека само две или три хиљаде људи оде и нападне Гај. Не потежи тамо сав народ, јер их нема много.“

⁴ Тако је од народа отишло тамо око три хиљаде људи, али су се разбежали пред људима из Гаја.

⁵ Људи из Гаја су побили неких тридесет шест људи; гонили су их испред градских капија све до Шеварима, и побили их на стрмени. Тада је народу клонуло срце; постало је као вода.

^{*} **7:1** Име добијено из именице *акар* – *невоља*.

⁶ А Исус раздра своју одећу и паде ничице на земљу пред Ковчегом Господњим, он и старешине израиљске, а главе посуше прашином.

⁷ Исус завапи: „Јао, Господе, Боже! Зашто си превео овај народ преко Јордана? Да нас предаш у руке Аморејаца да нас униште? Камо среће да смо остали с друге стране Јордана!

⁸ Шта друго да кажем, о, Господе, кад је Израиљ подвио реп пред својим непријатељима?

⁹ Кад то чују Хананци и сви становници земље, окренуће се против нас и истребити нам име са лица земље. Шта ћеш учинити за име своје велико?“

¹⁰ Господ рече Исусу: „Устани! Зашто лежиш ничице?

¹¹ Израиљ је згрешио; прекршили су мој савез који сам им заповедио да држе. Узели су од оног што је посвећено; украли су, лагали и сакрили међу своје ствари.

¹² Израиљци нису могли да опстану пред својим непријатељима; подвили су реп пред њима, зато што су сами пали под клетву уништења. Ако не уклоне из своје средине оно што је уклето, нећу више бити са њима.

¹³ А ти устани и посвети народ. Реци им: 'Посветите се за сутра, јер говори Господ, Бог Израиљев: „Уклети предмет је у твојој средини, Израиљу. Ако, дакле, не одстраниш из своје средине што је уклето, нећеш моћи да опстанеш пред својим непријатељима.“

¹⁴ Зато ћете ујутро приступити по својим племенима, а племе које Господ означи приступиће по својим родовима. Род који Господ означи приступиће по својим породицама, а онда из оне породице коју Господ означи, приступиће човек по човек.

15 Онај у кога се нађе уклету предмет, нека се спали он и све што му припада, јер је прекршио савез Господњи, и учинио срамотно дело у Израиљу.”

16 Исус порани ујутро и доведе све Израиљце по њиховим племенима. Било је означено Јудино племе.

17 Кад је наредио да приступе Јудини родови, Зарин род је био означен. Затим је наредио да приступи Зарин род, главари породични. Била је означена породица Завдијева.

18 На крају је наредио да приступи Завдијева породица. Означен је био Ахан, син Хармијев, син Завдијев, син Зарин, из племена Јудина.

19 Тада Исус рече Ахану: „Сине мој, подај славу Господу, Богу Израиљеву, и признај. Кажи ми шта си учинио; не скривај ништа од мене.“

20 Ахан одговори: „Истина је, згрешио сам Господу, Богу Израиљеву. Ево шта сам учинио:

21 Видео сам међу пленом диван сенарски огртач, две стотине сребрних шеке[†] и шипку од злата тешку педесет шеке[‡]. Полакомио сам се и узео их. Ено су закопани у земљи усред мога шатора. Сребро је одоздо.“

22 Исус је послао људе који су отрчали до шатора, и гле, то је било скривено у његовом шатору. Сребро је било одоздо.

23 Узели су их из шатора и донели их Исусу и свим Израиљцима, и положили их пред Господа.

24 Тада су Исус и сав Израиљ с њим, узели Ахана, сина Зариног, и сребро, огртач и златну шипку, његове синове и ћерке, његове волове и магарце, његове овце, његов шатор и све што му је припадало, и одвели их у долину Ахор[§].

[†] 7:21 Око 2,3 kg. [‡] 7:21 Око 600 gr. § 7:24 Долина Ахор – Долина пропасти.

25 Исус рече: „Како си ти навукао пропаст на нас, тако нека данас Господ свали пропаст на тебе!“

Тада га је сав Израиљ каменовао, а њих су спалили након што су их каменовали.

26 Затим су навалили на њега велику гомилу камења, која стоји до данас. Тако је Господ престао да се гневи. Зато се то место прозвало долина Ахор*, и тако се зове све до данас.

8

Заузимање Гаја

1 Господ рече Исусу: „Не бој се и не страхуј! Поведи са собом све ратнике, па крени горе на Гај. Види, у твоје руке ћу предати гајскога цара, његов народ, његов град и његову земљу.

2 Са Гајом и његовим царем ћеш учинити исто што си учинио са Јерихоном и његовим царем; али, плен и стоку из њега можете да узмете за себе. Постави заседу граду с леђа.“

3 Исус се спреми са свим ратницима да нападне Гај. Изабрао је тридесет хиљада најбољих ратника и послао их ноћу.

4 Наредио им је: „Пазите! Заузмите бусију иза града, али се не удаљавајте превише од града. Сви будите спремни.

5 А ја и сав народ који ме прати приближићемо се граду. Кад они изађу на нас као први пут, ми ћемо се дати у бег пред њима.

6 Они ће нас гонити док их не одмамимо од града, јер ће мислити: 'Беже испред нас, као раније.' Док ми будемо бежали испред њих,

* 7:26 У преводу: *Долина пропасти.*

⁷ ви се дигните из заседе и заузмите град. Господ, Бог ваш, предаће га у ваше руке.

⁸ Кад заузмете град, спалите га огњем. Учините то по Господњој заповеди. Пазите на ово што сам вам заповедио!“

⁹ Исус их посла и они одоше у заседу. Сместили су се између Ветиља и Гаја, западно од Гаја. Исус је ту ноћ провео међу народом.

¹⁰ Исус је устао раним јутром и постројио народ, па је са израиљским старешинама кренуо горе пред народом на Гај.

¹¹ Сви ратници који су били с њим су кренули и приступили граду. Утаборили су се северно од Гаја, тако да је долина била између њих и Гаја.

¹² Повео је око пет хиљада људи. Поставио их је у заседу између Ветиља и Гаја, западно од града.

¹³ Народ је поставио главни табор северно од града, док се заседа сместила западно од града. Те ноћи је Исус отишао у долину.

¹⁴ Кад их је гајски цар угледао, стрчали су се ујутро он и сав његов народ и изашли низ обронак према Арави у бој против Израиља. Међутим, није знао да му је иза града постављена заседа.

¹⁵ Тада Исус и сав Израиљ почеше да беже, као да су их победили.

¹⁶ Гајани на то позваше све људе из града да их гоне. Гонећи тако Исуса, били су одвучени од града.

¹⁷ Није било човека у Гају и у Ветиљу, који није изашао да гони Израиљце; оставили су град отворен гонећи Израиљце.

¹⁸ Тада Господ рече Исусу: „Испружи копље што ти је у руци према Гају, јер ћу га предати у твоје руке.“ Исус испружи копље у својој руци према граду.

19 Чим је испружио руку, заседа се хитро диже са свога места и јурну напред. Ушли су у град и освојили га, те га у трен ока запалили.

20 Кад су се Гајани осврнули, видели су како се из града диже дим ка небу. Нико од њих није имао где да побегне, јер се народ који је бежао према пустињи окренуо против прогонитеља.

21 Јер кад су Исус и сав Израиљ видели да је заседа освојила град, и да се дим диже из града, окренули су се и напали Гајане.

22 Онда су и они из града изашли на њих, тако да су се Гајани нашли усред Израиљаца, опкољени са обе стране. Израиљци су их тако потукли да ниједан није преживео, нити утекао.

23 А гајскога цара су ухватили живог и довели га пред Исуса.

24 А кад су Израиљци побили све становнике Гаја који су их гонили напољу, у пустињи, те кад су сви до последњег изгинули од оштрице мача, сви Израиљци су се вратили у Гај и побили становништво оштрицом мача.

25 Мушкараца и жена који су страдали тога дана било је дванаест хиљада, све житељи Гаја.

26 Исус није повукао своју руку коју је испружио са копљем све док сви житељи Гаја нису били изручени клетом уништењу.

27 Израиљци су запленили за себе само стоку и плен из тог града, према наредби коју је Господ дао Исусу.

28 Исус је спалио Гај и учинио га заувек рушевином, опустелим местом све до данас.

29 А гајскога цара је обесио о дрво до вечери. Чим је сунце изашло, Исус је наредио да скину леш са дрвета. Бацили су га на улаз градске капије и навалили на њега гомилу великог камења, која стоји тамо све до данас.

Обнова савеза на гори Евал

³⁰ Тада је Исус подигао жртвеник Господу, Богу Израиљевом, на гори Евал,

³¹ као што је Мојсије, слуга Господњи, заповедио Израиљцима, како је написано у књизи Мојсијевог Закона – жртвеник од нетесаног камења, необрађеног гвожђем. На њему су принели Господу жртве свеспалнице и жртве мира.

³² Затим је пред Израиљцима преписао на камењу Закон Мојсијев, који је он био написао.

³³ Сав Израиљ – странци и домаћи – са њиховим старешинама, заповедницима и судијама, стали су с обе стране Ковчега испред свештеника и Левита који су носили Ковчег савеза Господњег. Половина је била окренута према гори Геризиму, а половина према гори Евалу, као што им је својевремено заповедио Мојсије, слуга Господњи, како би народ израиљски примио благослов.

³⁴ Затим је Исус прочитао све речи Закона: благослов и проклетство, као што је написано у књизи Закона.

³⁵ Од свих речи које је Мојсије заповедио, није било ниједне коју Исус није прочитао пред целим сабором израиљским, пред женама, децом и дошљацима који су боравили међу њима.

9

Гаваонска превара

¹ Кад су то чули сви цареви западно од Јордана, у горју и равници, и дуж читаве обале Медитеранског мора до Ливана: Хетити, Аморејци, Хананци, Фережани, Евејци и Јевусејци,

² сабрали су се да једнодушно зарате против Исуса и Израиљаца.

³ А кад су становници Гаваона чули шта је Исус учинио са Јерихоном и Гајем,

⁴ послужили су се лукавством. Издавали су се за посланство; на своје магарце су пребацили старе вреће и винске мешине, поцепане и закрпљене.

⁵ На ноге су обули изношену и покрпљену обућу и обукли се у дотрајалу одећу. Сав хлеб који су понели на пут био је сув и раздробљен.

⁶ Затим су отишли к Исусу у табор код Галгала и рекли њему и Израиљцима:

„Дошли смо из далеке земље. Склопите са нама савез.“

⁷ Израиљци одговорише Евејцима: „Ко зна да не живите међу нама. Како онда да склопимо савез са вама?“

⁸ Они рекоше Исусу: „Твоји смо поданици.“

Исус им одговори: „Ко сте и одакле долазите?“

⁹ Они му одговорише: „Твоје слуге су дошле из далеке земље ради имена Господа, Бога твога. Чули смо, на име, за његову славу и за све што је учинио у Египту,

¹⁰ и све што је учинио двојици аморејских царева с друге стране Јордана, Сихону, цару есевонском, и Огу, цару васанском у Астароту.

¹¹ Онда су нам наше старешине и сви житељи наше земље рекли: 'Понесите са собом хране за пут, па пођите да се сретнете са њима. Реците им: ваши смо поданици; склопите са нама савез!'

¹² Ево нашег хлеба што смо понели на пут од својих кућа; био је још врућ када смо кренули к вама, а сада је, ето, сув и раздробљен.

¹³ Наше мешине са вином биле су нове кад смо их напунили, а сада су, ево, поцепане. Па и наша одећа и обућа су дотрајали од веома дугог пута.“

14 Људи су узели нешто од њихове хране, не питајући за савет Господа.

15 Тада је Исус склопио мир са њима, а затим је склопио савез са њима да ће их поштедети. Кнезови заједнице су им то потврдили заклетвом.

16 Три дана након што су склопили са њима савез, дочекали су да су они њихови суседи и да живе у њиховој близини.

17 Израиљци се на то запуте и трећег дана дођу у њихове градове, Гаваон, Кефиру, Вирот и Киријат-Јарим.

18 Израиљци их нису побили зато што су им се кнезови заједнице заклели Господом, Богом Израиљевим.

Читава заједница је гунђала против кнезова.

19 Кнезови рекоше целој заједници: „Ми смо им се заклели Господом, Богом Израиљевим, и зато им не смемо наудити.

20 Овако ћемо поступити са њима: оставићемо их на животу, да нас не би стигао гнев Божији, због заклетве којом смо им се заклели.

21 Пустимо их да живе – наставише главари – али нека буду дрвосече и водоноше целој заједници.“ Како су кнезови рекли, тако је и било.

22 Онда их Исус позва и рече им: „Зашто сте нас преварили говорећи да живите далеко од нас, кад у ствари живите у нашој близини?

23 Зато ћете бити под клетвом: никада нећете престати да будете робови; бићете дрвосече и водоноше за Дом мога Бога.“

24 Они одговорише Исусу: „Твоје слуге су чуле шта је Господ, Бог твој, одредио Мојсију: да ће вам предати целу земљу и да ће истребити све

становништво земље. Веома смо се уплашили од вас за своје животе. Зато смо тако учинили.

²⁵ Сада смо, ево, у твојим рукама. Чини с нама што сматраш да је добро и право.“

²⁶ Исус је поступио са њима овако: избавио их је из руку Израиљца, те их нису побили.

²⁷ Тог дана их је учинио дрвосечама и водоношама за читаву заједницу и за жртвеник Господњи на месту које он изабере. Они то раде све до данас.

10

Савез петорице царева против Гаваона

¹ Кад је Адони-Седек, цар јерусалимски, чуо да је Исус освојио Гај и да га је изручио клетом уништењу, учинивши са Гајем и његовим царем као што је учинио са Јерихоном и његовим царем, и да су становници Гаваона склопили мир са Израиљцима, те да живе у њиховој близини,

² веома се уплашио. Наиме, Гаваон је био значајан град, као један од царских градова. Био је већи од Гаја, а сви његови људи су били ратници.

³ Адони-Седек, цар јерусалимски, је послао поруку Оаму, цару хевронском, Пираму, цару јармутском, Јафији, цару лахиском, и Давиру, цару еглонском:

⁴ „Дођите к мени и помозите ми да освојим Гаваон, јер је склопио мир са Исусом и Израиљцима.“

⁵ На то се удружише пет царева аморејских, цар јерусалимски, цар хевронски, цар јармутски, цар лахиски и цар еглонски, и кренуше са свом својом војском на Гаваон. Опсели су град и напали га.

⁶ Тада су Гаваоњани послали поруку Исусу у табор у Галгалу: „Не напуштај своје слуге него се пожури к нама, да нас избавиш и да нам помогнеш, јер су се

сабрали против нас сви цареви аморејски, који живе у горју.“

⁷ Исус крене из Галгала, а са њим сав народ способан за рат и сви најбољи ратници.

⁸ Господ рече Исусу: „Не бој их се, јер ћу их предати у твоје руке. Ни један од њих ти неће одолети.“

⁹ Исус их изненада нападне, пошто је целе ноћи ишао од Галгала.

¹⁰ Господ је унео пометњу међу њих пред Израиљем, који им је нанео велики пораз код Гаваона. Побегли су путем према Вет-Орону. Израиљци су их тукли све до Азеке и Македе.

¹¹ А док су бежали пред Израиљцима низ Вет-Оронску стрмину, Господ их је засипао великим градом са неба до Азеке. Више их је погинуло од града него што су их Израиљци побили својим мачевима.

¹² Онога дана кад је Господ предао Аморејце Израиљцима, Исус се обрати Господу пред Израиљцима и повика:

„Стани, сунце, над Гаваоном,
и месече, над долином Ајалона!“

¹³ Умири се сунце, и стаде месец,
док се народ није осветио својим непријатељима.
Није ли то записано у Књизи Јашаревој?

Сунце стаде наред неба, те није залазило цео дан.

¹⁴ Таквог дана није било ни пре ни после, да је Господ послушао глас једног човека, јер Господ се борио за Израиља.

¹⁵ А онда се Исус са свим Израиљем вратио у табор у Галгалу.

Петорица царева се крију у пећини код Македе

¹⁶ А оних пет царева су побегли и сакрили се у једној пећини код Македе.

¹⁷ Исусу је било јављено: „Нашли смо петорицу царева како се крију у пећини код Македе.“

¹⁸ Исус нареди: „Наваљајте велико камење на улаз од пећине и поставите људе пред њега да пазе на њих.

¹⁹ А ви не стојте ту, него гоните ваше непријатеље и побијте их. Не дајте им да се врате у своје градове, јер их је Господ предао у ваше руке!“

²⁰ Кад су Исус и Израиљци окончали покољ над њима наневши им велики и потпуни пораз, само је неколицина преживелих побегла у њихове утврђене градове.

²¹ Затим се народ мирно вратио Исусу у табор код Македе. Нико се више није усуђивао да бруси језик против Израиљца.

²² Тада Исус рече: „Отворите улаз од пећине и доведите ми оних пет царева из пећине.“

²³ Они учинише тако. Довели су пред њега оних пет царева из пећине, цара јерусалимског, цара хевронског, цара јармутског, цара лахиског и цара еглонског.

²⁴ Када су извели оне цареве пред Исуса, Исус позва све Израиљце и рече заповедницима ратника који су пошли с њим: „Приступите и станите својим ногама на вратове ових царева.“ Они приступе и стану им својим ногама на вратове.

²⁵ Још им рече Исус: „Не бојте се и не страхујте! Будите јаки и срчани, јер тако ће учинити Господ са свим непријатељима са којима будете ратовали.“

²⁶ После тога је Исус наредио да се цареви погубе и обесе на пет стабала. На стаблима су висили до вечери.

²⁷ О заласку сунца, Исус је заповедио да их скину са стабала и да их баце у пећину у којој су се крили.

Онда су на улаз од пећине навалили велико камење, које тамо стоји све до данас.

²⁸ Тог дана је Исус освојио Македу. Освојио је град оштрим мачем и погубио њеног цара, а све становништво у њему је изручио клетом уништењу. За собом није оставио преживеле. С македским царем је поступио као са јерихонским царем.

Освајање јужних градова

²⁹ Из Македе се Исус са свим Израиљем запутио у Ливну и напао је.

³⁰ Господ је Ливну такође предао у руке Израиљу, који је побио оштрим мачем њеног цара и све становништво у граду. За собом није оставио преживеле. С њеним царем је поступио као са јерихонским царем.

³¹ Из Ливне је Исус са свим Израиљцима наставио према Лахису. Утаборио се код града и напао га.

³² Господ је предао Лахис у Израиљеве руке. Освојио га је другог дана. Све становништво у граду су побили оштрицом мача, исто као што су учинили са Ливном.

³³ Тада је дошао Хорам, цар Гезера, да помогне Лахису, али је Исус потукао њега и његов народ; никога није оставио на животу.

³⁴ Из Лахиса се Исус са свим Израиљем запутио у Еглон. Утаборио се код града и напао га.

³⁵ Освојио га је истог дана ударивши на њега оштрим мачем. Тог дана је изручио клетом уништењу све становништво у граду, исто као што су учинили са Лахисом.

³⁶ Из Еглона се Исус са свим Израиљем попео у Хеврон и напао га.

³⁷ Освојили су га и побили оштрим мачем његовог цара, његове градове и сав народ у њему. Поступио је са њим као са Еглоном: никога није оставио на

животу; изручио је клетом уништењу сав народ у њему.

³⁸ Онда се Исус са свим народом вратио у Давир и заратио против њега.

³⁹ Освојио га је, а онда је његовог цара и његове градове ударио оштрицом мача. Његово становништво је изручио клетом уништењу. Како је поступио са Хевроном, тако је поступио са Давиром и његовим царем. Исто тако је поступио и са Ливном и њеним царем.

⁴⁰ Тако је Исус поразио цели горски крај: Негев, равницу и обронке, и све њихове цареve. Никога није оставио на животу; све што је дисало изручио је клетом уништењу, како је заповедио Господ, Бог Израиљев.

⁴¹ Исус их је побио од Кадис-Варније до Газе, и сав крај госенски* до Гаваона.

⁴² Све те цареve и њихове земље Исус је освојио одједанпут, јер је Господ, Бог Израиљев ратовао за Израиља.

⁴³ А онда се Исус са свим Израиљем вратио у табор у Галгалу.

11

Пораз северних царева

¹ Кад је то чуо Јавин, цар Асора, пошаље поруку Јоваву, цару Мадона, цару Симрона, и цару Ахсафа,

² те цареvима на северу, у горју, у Арави јужно од Хинерета и у равнице, и оне на узвишицама Дора на западу –

³ Хананцима на истоку и западу, Аморејцима, Хетитима, Фережанима, Јевусејцима у горју, Евејцима подно Ермона, у земљи Миспи.

* **10:41** Постоје два Госена. Један је у Јуди а други у Египту.

⁴ Изађу они са свом својом војском, с народом бројним као песак на морској обали, и са веома бројним коњима и бојним колима.

⁵ Удруже се ови цареви, па дођу и утаборе се код меромских вода да зарате са Израиљем.

⁶ Тада рече Господ Исусу: „Не бој их се, јер ћу сутра у ово време учинити да изгину пред Израиљем. Њиховим коњима пресеци тетиве, а њихова бојна кола спали.“

⁷ Исус дође са свом војском код меромских вода и изненада их нападне.

⁸ Господ их предаде у руке Израиљаца, који их потукоше. Гонили су их од Великог Сидона до Мисрефот-Мајима, и до долине Миспе на истоку. Тако су их поразили да нико није преживео.

⁹ Исус је учинио са њима како му је Господ рекао. Њиховим коњима је пресекао тетиве, а њихова бојна кола је спалио.

¹⁰ Исус се у то време врати и освоји Асор, а његовог цара погуби мачем; Асор је некада био престоница свим тим царствима.

¹¹ Све становништво су побили, оштрицом мача изручивши их клетом уништењу. Никога није оставио на животу.

¹² Исус је освојио све градове ових царева, а њих је побио оштрицом мача, као што је заповедио Мојсије, слуга Господњи.

¹³ Међутим, Израиљ није спалио градове које су стајали на узвишицама; Исус је спалио само Асор.

¹⁴ Израиљци су за себе узели као плен све што је било у тим градовима и стоку. Побили су оштрицом мача све становништво, док их нису истребили. Никога нису оставили на животу.

¹⁵ Што је Господ заповедио Мојсију, своме слуги, то је Мојсије заповедио Исусу, који је тако и учинио; није

изоставио ништа од свега што је Господ заповедио Мојсију.

¹⁶ Исус је освојио целу ову земљу: горје, сав Негев, сав госенски крај и равницу, Араву, горску област Израиља са његовим подбрежјем,

¹⁷ од горе Халак, која се диже према Сиру, до Вал-Гада у долини Ливана, подно горе Ермон. Све њихове цареве је заробио и погубио.

¹⁸ Дуго је времена Исус војевао са свим овим царевима.

¹⁹ Међутим, није било града који је склопио мир са Израиљем, осим Евејаца који живе у Гаваону; сви су били освојени ратом.

²⁰ Наиме, Господ им је отврднуо срце да ступе у рат са Израиљем, да би били изручени клетом уништењу, и тако били истребљени без милости, као што је Господ заповедио Мојсију.

Уништење Енаковаца

²¹ У оно време дође Исус и истреби Енаковце из горја, Хеврона, Давира, и Анаве, и из целог Јудиног горја и израиљског побережја; њих и њихове градове је изручио клетом уништењу.

²² Енаковаца није остало у земљи синова Израиљевих; остало их је само у Гази, Гату и Азоту.

²³ Исус је заузео сву земљу, као што је Господ обећао Мојсију, и дао је Израиљу у баштину, поделивши је међу племенима. Земља је, напokon, утихнула од рата.

12

Попис поражених царева

¹ А ово су цареви крајева које су Израиљци поразили, и освојили њихове земље с оне стране Јордана ка истоку, од потока

Арнона до горе Ермон, са свом Арабом на истоку:

² Сихон, цар аморејски, који је столовао у Есевону; његова владавина се простирала од Ароира, који лежи на рубу потока Арнона, средином потока и половином Галада све до потока Јавока, који чини границу са Амонцима,

³ обухватајући источну Араву до језера Хинерет, све до Арапског или Мртвог мора у правцу Вет-Јесимота на истоку, и обронака Фасге на југу.

⁴ Затим, Ог цар васански; један од последњих Рефаимаца, који је столовао у Астароту и Едрајину.

⁵ Његова владавина се простирала над гором Ермон, над Салком и над читавим Васаном до гесурске и махатске границе, и над половином Галада све до границе Сихона, есевонскога цара.

⁶ Њих су Мојсије, слуга Господњи, и Израиљци побили, а ту земљу је Мојсије, слуга Господњи, дао у посед Рувимовом и Гадовом племену и половини Манасијиног племена.

⁷ Ово су цареви земаља које су Исус и Израиљци поразили на западној страни Јордана, од Вал-Гада, у долини Ливана до горе Алака, што води горе у Сир. Исус је дао њихову земљу у посед Израиљевим племенима према њиховим деловима,

⁸ у горју, у равници, Арави, по обронцима, у пустињи, у Негеву: земљу Хетита, Аморејаца, Хананаца, Фережана, Евејаца, и Јевусејаца:

⁹ цар јерихонски, један;
цар гајски (код Ветиља), један;

- 10 цар јерусалимски, један;
цар хевронски, један;
11 цар јармутски, један;
цар лахиски, један;
12 цар еглонски, један;
цар гезерски, један;
13 цар давирски, један;
цар гадерски, један;
14 цар орматски, један;
цар арадски, један;
15 цар ливњански, један;
цар одоламски, један;
16 цар македски, један;
цар ветилски, један;
17 цар тафујшки, један;
цар еферски, један;
18 цар афечки, један;
цар саронски, један;
19 цар мадонски, један;
цар асорски, један;
20 цар симрон-меронски, један;
цар ахсафски, један;
21 цар танашки, један;
цар мегидски, један;
22 цар кедески, један;
цар јокнеамски на Кармилу, један;
23 цар дорски, у Нафат-Дору, један;
цар гојимски у Галгалу, један;
24 цар терски, један.

Све укупно тридесет један цар.

13

Неосвојена подручја

¹ Кад је Исус остарео и зашао у године, Господ му рече: „Остарио си и зашао у године, а још много земље је остало да се освоји.

² Ово је земља која је остала:

све филистејске области и сва гесурска земља,

³ од Сихора, који је надомак Египта, и до границе Акарона на северу, а рачуна се као подручје Хананаца; пет филистејских господара у Гази, Азоту, Аскалону, Гату, Акаرونу;

Авинци су

⁴ на југу,

сва хананска земља од Маре сидонске до Афека и до аморејске границе;

⁵ затим земља Гивлијаца и сав Ливан на истоку, од Вал-Гада подно горе Ермон до Лево-Амата.

⁶ Ја ћу отерати пред Израиљцима све становнике горја, од Ливана до Мисрефот-Мајима – све Сидонце. Ти само подели Израиљу земљу у посед, као што сам ти заповедио.

⁷ А сад подели ову земљу у посед међу девет племена и половини Манасијиног племена.“

Подела земље источно од Јордана

⁸ Рувимовци и Гадовци су заједно са другом половином Манасијиног племена већ били примили у посед земљу, коју им је дао Мојсије с источне стране Јордана. Овако им је Мојсије, слуга Господњи, raspodelио земљу:

⁹ од Ароира, који је крај обале потока Арнона, и од града кроз који поток протиче, сву висораван од Медеве до Девона,

10 све градове Сихона, аморејског цара, који је владао у Есевону до границе са Амонцима;

11 затим Галад и гесурску и махатску област, цела гора Ермон, и сав Васан до Салке;

12 а у Васану све царство Ога, који је владао у Астароту и Едрајину. Он је био једини преостали потомак Рефаимаца. Њега је Мојсије погубио и запосео његову земљу.

13 Међутим, Израиљци нису протерали Гесурце и Махаћане, тако да су Гесурци и Махаћани остали да живе усред Израиља све до данашњег дана.

14 Само Левијевом племену није дао у посед земљу, јер су жртве свеспалнице за Господа, Бога Израиљевог, његово наследство, као што му је рекао.

Рувимово племе

15 Мојсије је дао Рувимовом племену делове по његовим породицама:

16 њима је припало подручје од Ароира, који је на обали потока Арнона, и град у средини долине којом поток тече, и сва висораван код Медеве;

17 затим Есевон и сви његови градови на висоравни: Девон, Вамот-Вал и Вет-Валмеон,

18 Јаса, Кедемот, Мифат,

19 Киријатајим, Сивма, Зарет-Сар на гори изнад долине,

20 Вет-Фегор, падине Газе, Фасга и Вет-Јесимот,

21 сви градови висоравни, и цело царство Сихона, аморејског цара, који је владао у Есевону. Њега је Мојсије поразио, као и мадијанске кнезове: Евија, Рекема, Сура, Ора и Реву. Они су били Сихонове вазали који су живели у тој земљи.

22 Поред осталих које су побили, Израиљци су убили мачем и Валама, сина Веорова, прорицатеља.

- 23 Граница Рувимових синова, била је Јордан. То је било наследство Рувимоваца према њиховим породицама, градови са њиховим селима.

Гадово племе

- 24 Мојсије је дао Гадовом племену, синовима Гадовим, делове по њиховим породицама.
- 25 Њима је припала област Јазира, сви градови у Галаду, половина земље Амонаца до Ароира, који је насупрот Раве,
- 26 од Есевона до Рамот-Миспе и Ветонима, и од Маханајима до границе Ло-Девара;
- 27 а у долини: Вет-Арам, Вет-Нимра, Сокот и Сафон са остатком царства Сихона, цара есевонског: Јордан и област која се протеже до руба језера Хинерет, на источној страни Јордана.
- 28 То је наследство Гадових синова према њиховим породицама, градови са својим селима.

Половина Манасијиног племена

- 29 Мојсије је дао део половини Манасијиног племена према његовим породицама.
- 30 Њима је припала земља од Маханајима, сав Васан, све царство Ога, цара васанског и сва Јаирова села у Васану – шездесет градова.
- 31 Половина Галада, Астарот, Едрајин, градови Оговог царства у Васану, припали су синовима Махира, сина Манасијиног, то јест, половини синова Махирових по њиховим породицама.
- 32 То је Мојсије доделио у наследство на моавским пољанама на другој страни Јордана, источно од Јерихона.

³³ Мојсије није дао наследство Левијевом племену; Господ, Бог Израилев, његово је наследство, као што им је он рекао.

14

Подела земље западно од Јордана

¹ Ово су делови које су Израилџи примили у посед у хананској земљи, које су им разделили у наследство Елеазар, свештеник, Исус, син Навинов, и главари породица израилских племена.

² Жребом су им разделили наследство, као што је Господ заповедио преко Мојсија, међу девет и по племена.

³ Јер, Мојсије је дао наследство двама и по племенима на другој страни Јордана. Левитима није дао наследство међу њима.

⁴ Наиме, од Јосифових потомака су настала два племена: Манасијино и Јефремово. А Левитима нису дали део у земљи, осим градова да живе у њима и пашњака за њихову стоку и стада.

⁵ Како је Господ заповедио Мојсију, тако су Израилџи учинили, кад су делили земљу.

Халев добија Хеврон

⁶ Јудејци приступе Исусу у Галгалу, а Халев, син Јефонијин, Кенежанин, обрати му се: „Ти знаш шта је Господ рекао Мојсију, човеку Божијем, за мене и за тебе у Кадис-Варнији.

⁷ Било ми је четрдесет година када ме је Мојсије, слуга Господњи, послао из Кадис-Варније да уходим земљу. Ја сам га известио како сам најбоље знао.

⁸ Моја браћа која су пошла са мном уплашила су народ, али ја сам се потпуно уздао у Господа, Бога свога.

⁹ Тог дана се Мојсије заклео: 'Земља у коју је твоја нога ступила припашће теби и твојим синовима заувек, јер си се уздао у Господа, Бога мога.'

¹⁰ И ето, Господ ме је одржао у животу као што је обећао. Прошло је четрдесет пет година од како је Господ рекао ово Мојсију, док је Израил још ишао пустињом;

¹¹ сада ми је осамдесет пет година, али сам и данас снажан као онога дана када ме је Мојсије послао; снага ми је иста сада као што је била некада, тако да могу ратовати и обављати послове.

¹² А сада ми дај ово горје, као што је Господ обећао тога дана. И сам си чуо тог дана да Енаковци живе тамо и да су градови велики и утврђени. Буде ли Господ са мном, протераћу их, као што је Господ рекао.“

¹³ Тада је Исус благословио Халева, сина Јефонијина, и дао му Хеврон у посед.

¹⁴ Стога, Хеврон припада Халеву, сину Јефонијину, Кенежанину, све до данас, зато што се поуздао у Господа, Бога Израилјева.

¹⁵ Хеврон се раније звао „Киријат-Арва“; Арва је био велики човек међу Енаковцима.

Тада је земља утихнула од рата.

15

Наследство Јудиног племена

¹ Јудином племену, по својим породицама, жребом је припао део јужно до границе Едома, и до пустиње Цин на крајњем југу.

² Јужна граница им се простирала од руба Мртвог мора, од јужног залива;

³ настављала се даље јужно од Акравимске узвишице, пролазила пустињом Цин, и подизала јужно од Кадис-Варније, прелазила преко Есрона, пењала се к Адару и одатле скретала према Карки.

⁴ Одатле је пролазила Асемоном и излазила на Египатски поток и допирала све до мора. То ће вам бити јужна граница.

⁵ Источна граница је била Мртво море до ушћа Јордана.

На северу, граница је почињала од залива Мрвог мора до ушћа Јордана.

⁶ Одатле је граница подизала Вет-Оглом и пролазила северно од Вет-Араве. Граница се, затим, пењала на Камен Воана, сина Рувимова,

⁷ настављала горе према Давиру, од долине Ахор, и скретала према северу у Галгал, који је насупрот адумимске узвишице јужно од потока. Онда је настављала према водама Ен-Семеса и завршавала код Ен-Рогила.

⁸ Отуда се преко долине Вен-Еном с југа дизала према граду Јевусејаца, то јест Јерусалиму. Потом се граница дизала западно на гору, насупрот Вен-Еном долини, која је на северном крају рефаимске долине.

⁹ Граница се, затим, протезала од врха горе до извора вода Нефтоје и избијала на градове у гори Ефрон, а онда скретала према Вали, односно Киријат-Јариму.

¹⁰ Од Вале је граница завијала ка западу према гори Сир, и пролазећи северно од горе Јарима, то јест Хасалона, спуштала се у Вет-Семес и ишла према Тимни.

¹¹ Граница је, затим, излазила на Акарон ка северу и дизала се према Сикрону, па је, пролазећи преко горе Вала, излазила на Јавнила и одатле избијала на море.

¹² Западна граница је била Средоземно море.

То је била граница која је окруживала синове Јудине, по њиховим породицама.

Подручје које је припало Халеву и његовим потомцима

¹³ А Халеву, сину Јефонијину, Исус је дао део међу синовима Јудиним, према наредби коју му је дао Господ: Киријат-Арву (Арва је био праотац Енаковаца), то јест, Хеврон.

¹⁴ Халев је протерао одатле три Енаковца: Сесаја, Ахимана и Талмаја, потомке Енакове.

¹⁵ Оданде је пошао на становнике Давира, који се некада звао „Киријат-Сефер“.

¹⁶ Халев рече: „Ономе ко нападне и освоји Киријат-Сефер, даћу своју ћерку Ахсу за жену.“

¹⁷ Освојио га је Готонило, син Кенеза, брата Халегова. Зато му је Халев дао своју ћерку Ахсу за жену.

¹⁸ Кад је дошла к њему, Готонило је наговори да тражи поље од њеног оца. Кад је сишла с магарца, Халев је упита: „Шта желиш?“

¹⁹ Она му одговори: „Дај ми благослов! Кад си ми већ дао земљу у Негеву, дај ми и који извор воде.“ Он јој је дао Горње и Доње изворе.

Градови Јудиног племена

²⁰ То је наследство Јудиног племена по својим породицама.

²¹ Најудаљенији градови племена Јудиних синова, дуж едомске границе на крајњем југу, били су: Кавзеел, Едер, Јагур;

²² Кина, Димона, Адада;

²³ Кедес, Асор, Итнан;

²⁴ Зиф, Телем, Валот;

²⁵ Асор-Адата, Кериот-Есрон (то јест, Асор);

- 26 Амам, Сема, Молада;
27 Асар-Гада, Есемон, Вет-Фелет;
28 Асар-Суал, Вир-Савеја, Визиотија;
29 Вала, Им, Асем;
30 Елтолад, Хесил, Орма;
31 Сиклаг, Мадмана, Сансана;
32 Леваот, Силеим, Ајин, и Римон: укупно
двадесет девет градова са својим селима.
- 33 У долини:
Естаол, Сараја, Асна;
34 Заноја, Ен-Ганим, Тафуја, Инам;
35 Јармут, Одолам, Сокот, Азека;
36 Сарајим, Адитајим, Гедира и Гедиротајим:
четрнаест градова са својим селима;
37 Сенан, Адаса, Мигдал-Гад;
38 Дилан, Миспа, Јоктеил;
39 Лахис, Васкат, Еглон;
40 Хавон, Ламас, Хитлис;
41 Гедирот, Вет-Дагон, Нама и Македа: шеснаест
градова са својим селима;
42 Ливна, Етер, Асан;
43 Јефтај, Асна, Несив;
44 Кеила, Ахзив и Мариса: девет градова са
својим селима.
45 Акарон са својим насељима и селима;
46 од Акарона према мору, сви градови у близини
Азота, са својим селима.
47 Азот са својим насељима и селима, Газа, са
својим насељима и селима, све до Египатског потока
и руба Средоземног мора.
48 У горју:
Самир, Јатир, Сокот;
49 Дана, Киријат-Сана, то јест, Давир;
50 Анав, Естемон, Аним,

51 Госен, Олон, Гило: једанаест градова са својим селима.

52 Затим, Арав, Дума, Есан,

53 Јанум, Вет-Тафуја, Афека,

54 Хумата, Киријат-Арва, то јест Хеврон, и Сиор: девет градова са својим селима.

55 Маон, Кармил, Зиф, Јута,

56 Језраел, Јокдеам, Заноја,

57 Кајин, Гаваја, и Тимна: десет градова са својим селима.

58 Алул, Вет-Сур, Гедор,

59 Марат, Вет-Анот, и Елтекон: шест градова са својим селима.

60 Киријат-Вал, то јест, Киријат-Јарим, и Рава: два града са својим селима.

61 У пустињи:

Вет-Арава, Мидин, Сехаха,

62 Нивсан, Слани град, и Ен-Геди: шест градова са својим селима.

63 Ипак, Јудејци нису могли да истерају житеље Јерусалима, Јевусејце. Зато Јевусејци живе са Јудејцима у Јерусалиму све до данас.

16

Посед Јосифовог племена

1 Јосифовим синовима је жребом припало подручје од Јордана, код Јерихона, источно од јерихонских вода, које се одатле пружало пустињом к ветиљској гори.

2 Онда се граница настављала од Ветиља, односно Луза, и пролазила кроз предео Аркијана до Атарота.

3 Затим се спуштала ка мору к подручју Јафлета све до границе Доњег Вет-Орона и до Гезера, и излазила на море.

⁴ Тако су потомци Јосифови, Манасијини и Јефремови примили своје наследство.

⁵ Ово је било подручје синова Јефремових по њиховим породицама:

Граница њиховог наследства се протезала са истока од Атарот-Адара до Горњег Вет-Орона,

⁶ и излазила на море. На северу је граница ишла од Микметата и заокретала на исток на Танат-Сило, и прелазила преко њега у правцу истока до Јанохе.

⁷ Од Јанохе се спуштала ка Атарот-Нароту, дотицала се Јерихона и избијала на Јордан.

⁸ Граница је, затим, ишла од Тафује према мору до потока Кане и настављала према мору. То је било наследство племена синова Јефремових по својим породицама.

⁹ Јефремовци су имали све те градове и села, а уз то и одвојене градове усред наследства синова Манасијиних.

¹⁰ Они нису протерали Хананце који су живели у Гезеру. Тако Хананци живе међу Јефремовцима све до дана данашњег. Ипак, био им је наметнут принудни рад.

17

Наследство Манасијиног племена

¹ Жребом је припао део и племену Манасијином, пошто је Манасија био првенац Јосифов. А Махиру, првенцу Манасијином, оцу Галадовом – врсном ратнику – припао је Галад и Васан.

² По део је припао и осталим синовима Манасијиним по својим породицама: потомцима Авиезеровим, Хелековим, Есриловим, Сихемовим,

Еферовим и Семидиним. То су мушки потомци Манасије, сина Јосифовог, по својим породицама.

³ А Салпад, син Еферов, син Галадов, син Махиров, син Манасијин, није имао синове, него је имао ћерке. Ово су имена његових ћерки: Мала, Нуја, Егла, Мелха и Терса.

⁴ Оне су дошле пред свештеника Елеазара, пред Исуса, сина Навинова, и пред кнезове и рекле: „Господ је заповедио Мојсију да нам даш наследство међу нашом браћом.“ Зато им је на заповест Господњу дато наследство међу браћом њиховог оца.

⁵ Тако је Манасији припало десет делова, осим галадске и васанске земље, које су с друге стране Јордана,

⁶ јер су ћерке Манасијине добиле наследство међу његовим синовима. Осталим синовима Манасијиним је припала галадска земља.

⁷ Манасијина граница се простирала од Асира до Микметата, који је код Сихема, а затим скретала на десно, к становницима Ен-Тафује.

⁸ Манасији је припадала област Тафује, али је град Тафуја на Манасијиној граници припадао Јефремовим синовима.

⁹ Граница се, затим, спуштала до потока Кане. Ови градови јужно од потока, припадали су градовима Манасијиног племена, иако су се налазили међу градовима Јефремовог племена. Манасијина граница иде северном страном потока и излази на море.

¹⁰ Јужни део припадао је Јефремовом племену, а северни Манасијином. Море им је била граница. На северу су се граничили са Асировим племеном, а на истоку са Исахаровим.

¹¹ На подручју Исахаровог и Асировог племена,

Манасијином племену је припадао: Вет-Сан са својим насељима и Јивлеам са својим насељима, затим становници Дора са својим насељима, становници Ен-Дора са својим насељима, становници Танаха са својим насељима, и становници Мегида са својим насељима; ови сачињавају три подручја.

¹² Манасијини синови нису могли да протерају становнике ових градова. Хананци су били решени да живе у тој земљи.

¹³ Али кад су Израиљци ојачали, притисли су Хананце принудним радом, али их нису могли протерати.

Јосифови синови освајају шумске пределе

¹⁴ Синови Јосифови рекоше Исусу: „Зашто си нам доделио наследство према једном жребу, само један део, кад смо многољудан народ, кога је Господ толико благословио?“

¹⁵ „Ако сте многољудан народ – одговори им Исус – ви идите горе у шуме, у земљу фережанску и рефаимску, па искрчите себи земљу, кад вам је већ тесна гора Јефремова.“

¹⁶ Синови Јосифови на то рекоше: „Гора нам неће бити довољна, а уз то, сви Хананци, становници долине, имају бојна кола од железа, како они у Вет-Сану и његовим насељима, тако и они у језраелској долини.“

¹⁷ Тада Исус рече дому Јосифову, Јефремову и Манасијином: „Народ сте многољудан и снага вам је велика и зато нећете више имати само један део.

¹⁸ Гора нека буде ваша. Ако је шумовита, искрчите је, па ће вам припасти где год се пружа. А и Хананце ћете протерати, ако и имају бојна кола од железа, ако и јесу јаки.“

18

Подела земље осталим племенима

¹ Цела се заједница Израиљаца окупила у Силому, где су поставили Шатор од састанка. Цела им је земља била покорена.

² Ипак, остало је међу Израиљцима седам племена која још нису примила своју баштину.

³ Тада Исус рече Израиљцима: „Докле ћете оклевати да кренете и освојите земљу коју вам је дао Господ, Бог ваших отаца?”

⁴ Изаберите по три човека из сваког племена, а ја ћу их послати да направе попис земље за деобу. Онда нека се врате к мени.

⁵ Онда нека је поделе на седам делова. Јуда нека остане на свом подручју на југу, а дом Јосифов нека остане на свом подручју на северу.“

⁶ А ви препишите земљу на седам делова, па ми донесите овде препис. Ја ћу онда бацити жреб ту, пред Господом, Богом нашим.

⁷ Левијево племе нема део међу вама, јер је свештенство Господње њихова баштина. Гадово и Рувимово племе, и половина племена Манасијеиног, већ су примили своју баштину с друге стране Јордана, на истоку, коју им је дао Мојсије, слуга Господњи.

⁸ Људи се спремише и кренуше. Исус је заповедио онима који су ишли да попишу земљу, рекавши: „Идите и прођите земљом и попишите је, а онда се вратите к мени, а ја ћу овде у Силому бацити жреб за вас пред Господом.“

⁹ Људи су отишли, прошли земљом и пописали је по градовима, подељеним на седам делова. Затим су се вратили к Исусу у табор у Силому.

10 Тада је Исус бацио жреб за њих у Силому пред Господом, и поделио тамо земљу синовима Израиљевим по њиховим племенским деловима.

Венијаминово племе

- 11 Први жреб је пао на Венијаминово племе по његовим породицама. Њима је у део припало подручје између Јудиног племена и Јосифовог племена.
- 12 Граница им се протезала од северног руба Јордана, подизала северним боком Јерихона, настављала у горје на западу и излазила на пустињу Вет-Авен.
- 13 Граница је одатле настављала ка Лузу, јужном страном Луза (данас је то Ветиљ), па се спуштала до Атарот-Адара на гори, јужно од Доњег Вет-Орона.
- 14 Граница је, затим, заокретала са запада на југ, од горе која се налази јужно од Вет-Орона, и завршавала код Киријат-Вала, то јест, Киријат-Јарима, града који припада Јудином племену. То је западна страна.
- 15 Јужна страна је почињала од руба Киријат-Јарима на западу, а оданде је граница излазила на извор Нефтоје.
- 16 Граница се, затим, спуштала до подножја горе насупрот долине Вен-Еном, на северној страни рефаимске долине, настављала ка долини Еном низ јужне обронке Јевусејаца, и спуштала се до Ен-Рогила.
- 17 Од севера је завијала и ишла ка Ен-Семесу, избијала на Гелилот насупрот адумимске узвишице, и спуштала се до Камен Воана, сина Рувимовог.
- 18 Затим се настављала према обронку насупрот Вет-Араве у правцу севера, и силазила до Араве.
- 19 Граница је онда настављала северном страном Вет-Огле и завршавала се на северном заливу Мртвог мора, код јужног краја Јордана. То је јужна граница.

²⁰ Јордан је био граница с источне стране.

То је наследство синова Венијаминових са њиховим границама унаоколо, по њиховим породицама.

Венијаминови градови

²¹ Градови Венијаминовог племена по својим породицама били су:

Јерихон, Вет-Огла, Емек Кесис;

²² Вет-Арава, Семарајим, Ветиљ;

²³ Авин, Фара, Офра;

²⁴ Хефар-Амона, Офнија и Гаваја: дванаест градова са својим селима.

²⁵ Гаваон, Рама, Вирот;

²⁶ Миспа, Кефира и Моса;

²⁷ Рекем, Јерфаил и Тарала;

²⁸ Сила, Елеф, Јевус, то јест, Јерусалим, Гават и Киријат: четрнаест градова са својим селима.

То је наследство синова Венијаминових по њиховим породицама.

19

Наследство Симеуновог племена

¹ Други жреб је изашао за Симеуна, за племе синова Симеунових по њиховим породицама. Њихово наследство било је усред наследства синова Јудиних.

² Њима је припала у наследство:

Вир-Савеја, Сева и Молада;

³ Асар-Суал, Вала и Асем;

⁴ Елтолад, Ветул и Орма;

⁵ Сиклаг, Вет-Маркавот и Асар-Суса;

⁶ Вет-Леваот и Саруен: тринаест градова са својим селима.

⁷ Затим Ајин, Римон, Етер, Асан: четири града са својим селима

⁸ и сва села око ових градова све до Валат-Вира и Рамат-Негева.

То је наследство племена синова Симеунових по својим породицама.

⁹ Наследство синова Симеунових било је узето од земље Јудиног племена, зато што је део додељен синовима Јудиним био превелики за њих. Тако су синови Симеунови примили свој део у наследство усред њихове баштине.

Наследство Завулоновог племена

¹⁰ Трећи жреб је изашао за синове Завулонове, по њиховим породицама.

Подручје њиховог наследства простирало се до Сариде.

¹¹ Граница им се на запад пењала ка Мареоли и дотицала Давасет и допирала до Потока насупрот Јокнеама.

¹² Онда је заокретала од Сариде према истоку сунца ка граници Кислот-Тавора, излазила на Даврат, и успињала се ка Јафији.

¹³ Одатле је ишла ка истоку сунца ка Гат-Еферу, Ет-Кацину, излазила на Римон и заокретала ка Неи.

¹⁴ Граница је онда скретала на север према Анатону и завршавала у долини Јефтаилу,

¹⁵ са Кататом, Налалом, Симроном, Идалом, и Витлејемом: дванаест градова са својим селима.

¹⁶ Ови градови са својим селима – то је наследство синова Завулонових по њиховим породицама.

Наследство Исахаровог племена

¹⁷ Четврти жреб је изашао за Исахара, за синове Исахарове по њиховим породицама.

¹⁸ Њихова граница је обухватала:
Језраел, Кислот, Сунем;

¹⁹ Аферајим, Сеон, Анахарат;

²⁰ Равит, Кисон, Авес;

²¹ Ремет, Ен-Ганим, Ен-Аду и Вет-Фасис.

²² Граница је, затим, дотицала Тавор, Сахасиму, Вет-Семес и завршавала код Јордана:
шеснаест градова са својим селима.

²³ Ови градови са својим селима – то је наследство племена синова Исахарових по њиховим породицама.

Наследство Асировог племена

²⁴ Пети жреб је изашао за племе синова Асирових по њиховим породицама.

²⁵ Њихова граница обухватала је:

Хелкату, Алију, Ветену, Ахсафу;

²⁶ Аламелеху, Амаду и Мисалу. Граница је дотицала Кармил са запада, и Сихор-Ливнат.

²⁷ Затим је скретала на исток према Вет-Дагону и допирала до Завулоне и долине Јефтаила на северу, те до Вет-Емека и Наила, и избијала на Кавул с лева,

²⁸ а онда настављала ка Еврону, Реову, Амону и Кани све до Великог Сидона.

²⁹ Граница је затим завијала ка Рами до утврђеног града Тира, заокретала ка Оси и излазила на море. Обухватала је Мехевел и Ахзив,

³⁰ Уму, Афек и Реов:

двадесет два града са својим селима.

³¹ Ови градови са својим селима – то је наследство племена синова Асирових по својим породицама.

Наследство Нефталимовог племена

³² Шести жреб је изашао за синове Нефталимове по њиховим породицама.

³³ Граница им је ишла од Елафа, и од хрста у Цананиму, од Адами-Некева, Јавнила до Лакума и завршавала код Јордана.

³⁴ Затим је граница окретала на запад к Азнат-Тавору и одатле излазила на Хукок, и допирала до Завулоне с југа, до Асира са запада, и до Јуде на Јордану с истока.

³⁵ Ово су утврђени градови: Сидим, Сер, Амат, Ракат, Хинерет;

³⁶ Адама, Рама, Асор;

³⁷ Кедес, Едрајин, Ен-Асор;

³⁸ Ирон, Мигдал-Ел, Орем, Вет-Анат, и Вет-Семес: деветнаест градова са својим селима.

³⁹ Ови градови са својим селима – то је наследство племена синова Нефталимових.

Наследство Дановог племена

⁴⁰ Седми жреб је изашао за племе синова Данових по њиховим породицама.

⁴¹ Граница њиховог наследства обухватала је:

Сараја, Естаол, Ир-Семес,

⁴² Салавин, Ајалон, Јетла,

⁴³ Елон, Тимна, Акарон,

⁴⁴ Елтекон, Гиветон, Валат,

⁴⁵ Јуд, Вени-Варак, Гат-Римон,

⁴⁶ Ме-Јаркон и Ракон с подручјем насупрот Јопе.

⁴⁷ Али, подручје синова Данових било је претесно за њих; зато се дигну синови Данови, нападну Лесем и освоје га, а становништво побију оштрицом мача. Град запоседну и населе се у њему. Лесем су прозвали Дан, по имену свога оца, Дана.

48 Ови градови са својим селима – то је наследство племена синова Данових по њиховим породицама.

Наследство Исуса Навина

49 Када су завршили деобу земље у наследство по њеним подручјима, Израиљци дадоше Исусу, сину Навиновом, наследство међу собом.

50 По наредби Господњој дали су му град који је тражио: Тимнат-Серах* у Јефремовој гори. Он је град обновио и населио се у њему.

51 То су наследства која су свештеник Елеазар, Исус, син Навинов, и родовски главари поделили израиљским племенима, у Силому, пред Господом, на вратима Шатора од састанка. Тако су завршили деобу земље.

20

Градови-уточишта

1 Господ рече Исусу:

2 „Реци Израиљцима: ’Одредите себи градове-уточишта, за које сам вам говорио преко Мојсија,

3 да онамо утечне убица који случајно убије особу, из нехата. Нека вам они буду уточиште од крвног осветника.

4 А кад побегне у један од ових градова, нека стане код улаза градских врата и нека изнесе свој случај пред старешинама тог града. Они нека га приме у град и нека му дају место у коме ће живети међу њима.

* 19:50 Ово је Тимнат-Арес из Суд 2,9.

⁵ Ако га крвни осветник прогони, они не смеју предати убицу у његове руке, јер је нехотице убио свога ближњег, а раније га није мрзо.

⁶ Нека у том граду борави док не стане пред заједницу ради суда, и све до смрти великог свештеника, који буде у служби у то време. Тада нека се убица врати у свој град и у свој дом – у град из кога је побегао.“

⁷ Зато су одредили Кедес у Галилеји, у Нефталимовој гори, Сихем у Јефремовој гори и Киријат-Арву, то јест Хеврон, у Јудиној гори.

⁸ С друге стране Јордана, источно од Јерихона, одредили су: Восор у пустињи, на висоравни, од Рувимовог племена, Рамот у Галаду, од Гадовог племена и Голан у Васану, од Манасијиног племена.

⁹ Ово су градови одређени за све Израиљце и дошљаке међу њима, где може да утекне свако ко нехотице убије човека, а да не погине од руке крвног осветника, док не стане пред заједницу.

21

Левитски градови

¹ Затим главари левитских родова дођоше свештенику Елеазару, Исусу, сину Навиномом, и главарима родова израиљских племена,

² па им рекоше у Силому, у земљи хананској: „Господ је заповедио преко Мојсија да нам се дају градови где ћемо живети и пашњаци око њих за нашу стоку.“

³ Израиљци су, по речи Господњој, дали Левитима, од свога наследства, ове градове с њиховим пашњацима.

- ⁴ Први жреб је изашао за породице Ката. Левитима, потомцима свештеника Арона, жребом је припало тринаест градова, од Јудиног, Симеуновог и Венијаминовог племена.
- ⁵ А остатку синова Катових, жребом је припало десет градова од породица Јефремовог и Дановог племена, и од половине Манасијиног племена.
- ⁶ Синовима Гирсоновим жребом је припало тринаест градова од породица Исахаровог, Асировог и Нефталимовог племена, и од половине Манасијиног племена у Васану.
- ⁷ Синовима Мераријевим по њиховим породицама припало је дванаест градова од племена Рувимовог, Гадовог и Завулоновог.

- ⁸ Тако су Израиљци жребом доделили Левитима те градове са њиховим пашњацима, као што је Господ заповедио преко Мојсија.

Градови синова Катових

- ⁹ Ови градови од племена синова Јудиних и од племена синова Симеунових, који се наводе по именима, били су дати
- ¹⁰ синовима Ароновим, Левитима из породице Ката, јер је први жреб пао на њих.
- ¹¹ Дали су им: Киријат-Арву, то јест, Хеврон, у Јудиној гори са околним пашњацима (Арва је био праотац Енаковаца).
- ¹² Али, поља и села око града, била су већ дана у власништво Халеву, сину Јефонијину.
- ¹³ Дакле, синовима свештеника Арона дали су Хеврон са пашњацима, да буде град-уточиште за оног ко почини убиство, Ливну са пашњацима,
- ¹⁴ Јатир с пашњацима, Естемоју са пашњацима,

- 15 Олон с пашњацима, Давир с пашњацима,
16 Ајин с пашњацима, Јуту с пашњацима, Вет-Семес
с пашњацима – девет градова од она два племена.
17 Од Венијаминовог племена: Гаваон са
пашњацима, Гаваја с пашњацима,
18 Анатот с пашњацима, и Алмон с пашњацима –
четири града.
19 Тако је свештеницима, синовима Ароновим,
припало све укупно тринаест градова са својим
пашњацима.
20 Преосталим породицама синова Катових,
Левитима који воде порекло од Ката,
жребом су били додељени градови
Јефремовог племена.
21 Дали су им Сихем с пашњацима у Јефремовој
гори, да буде град-уточиште за оног ко почини
убиство, и Гезер с пашњацима,
22 Кивсајим с пашњацима, Вет-Орон с пашњацима –
четири града.
23 Од Дановог племена: Елтекон с пашњацима,
Гиветон с пашњацима,
24 Ајалон с пашњацима, и Гат-Римон с пашњацима
– четири града.
25 Од половине Манасијиног племена: Танах с
пашњацима и Гат-Римон* с пашњацима – два
града.
26 У свему: десет градова са њиховим
пашњацима за преостале синове Катове.

Градови синова Гирсонових

- 27 Левитским породицама синова
Гирсонових је припао:

* **21:25** Или: *Ивлеам*, према Септуагинти и свим верзијама паралелног текста.

од половине племена Манасијина град-уточиште Голан у Васану с пашњацима, за оног ко почини убиство, и Вестера[†] с пашњацима – два града.

²⁸ Од Исахаровог племена: Кисон с пашњацима, Даврат с пашњацима,

²⁹ Јармут с пашњацима и Ен-Ганим с пашњацима – четири града.

³⁰ Од Асировог племена: Мисал с пашњацима, Авдон с пашњацима,

³¹ Хелкат с пашњацима и Реов с пашњацима – четири града.

³² Од Нефталимовог племена: град-уточиште Кедес у Галилеји с пашњацима, за оног ко почини убиство, Амот-Дор с пашњацима, Картан с пашњацима – три града.

³³ Свих градова Гирсоноваца по њиховим породицама било је тринаест градова са њиховим пашњацима.

Градови синова Мераријевих

³⁴ А остатку Левита, породицама синова Мераријевих, припали су од Завулоновог племена:

Јокнеам с пашњацима, Карта с пашњацима,

³⁵ Димна с пашњацима, и Налал с пашњацима – четири града.

³⁶ Од Рувимовог племена:

Восор с пашњацима, Јаса с пашњацима,

³⁷ Кедемот с пашњацима, и Мифат с пашњацима – четири града.

³⁸ Од Гадовог племена:

град-уточиште Рамот у Галаду с пашњацима, за оног ко почини убиство, Маханајим с пашњацима,

[†] **21:27** Град Астарот, према Ис Нав 12,4; 13,31.

³⁹ Есевон с пашњацима, и Јазир с пашњацима – укупно четири града.

⁴⁰ Свих градова синова Мераријевих по својим породицама, од преосталих Левита, који су им жребом додељени, било је дванаест.

⁴¹ Свих левитских градова усред поседа Израиљаца било је четрдесет осам градова с њиховим пашњацима.

⁴² Сваки од ових градова имао је околне пашњаке; тако је било са свим овим градовима.

⁴³ Господ је дао Израиљу целу земљу за коју се заклео њиховим оцима. Они су је освојили и настанили се у њој.

⁴⁴ Господ им је дао да отпочину свуда унаоколо, баш како се заклео њиховим оцима. Нико од њихових непријатеља није могао да им се одупре. Господ им је предао у руке све њихове непријатеље.

⁴⁵ Од свих добрих обећања које је Господ дао дому Израиљево, ниједно није остало неиспуњено. Свако се испунило.

22

Исус Навин отпрема прекојорданска племена

¹ Тада Исус позва Рувимовце, Гадовце и половину Манасијиног племена

² и рече им: „Извршили сте све што вам је заповедио Мојсије, слуга Господњи, и послушали сте ме у свему што сам вам заповедио.

³ Нисте напустили вашу браћу током ових многих година све до данашњега дана, него сте верно вршили заповест Господа, Бога својега.

⁴ А сада је Господ, Бог ваш, дао починак вашој браћи као што вам је обећао. Зато се вратите у своје шаторе, у земљу где је ваш посед, који вам је Мојсије, слуга Господњи, дао с друге стране Јордана.

⁵ Само добро пазите да вршите заповест и Закон који вам је дао Мојсије, слуга Господњи: да волите Господа, Бога свога, да следите све његове путеве, да држите његове заповеди, да прионете уз њега и да му служите свим срцем и свом душом.“

⁶ Исус их је, затим, благословио и отпремио, и они одоше у своје шаторе.

⁷ Мојсије је половини Манасијиног племена био дао земљу у Васану, а другој половини је Исус дао земљу западно од Јордана, с њиховом браћом. И њих је Исус послао у њихове шаторе, након што их је благословио.

⁸ Рекао им је: „Вратите се у своје шаторе са великим благом, са веома бројном стоком, са сребром, златом, бронзом и гвожђем, и веома много одеће. Поделите плен својих непријатеља са својом браћом.“

Подизање жртвеника на обали Јордана

⁹ Тако су се синови Рувимови, синови Гадови и половина Манасијиног племена растали од народа израиљског у Силому у земљи хананској, да се врате у галадску земљу, на свој посед који су заузели на заповест Господњу, преко Мојсија.

¹⁰ Кад су дошли у Гелилот јордански, у хананској земљи, синови Рувимови, синови Гадови и половина Манасијиног племена подигоше велики и наочит жртвеник на Јордану.

¹¹ Израиљци су чули да се говори: „Ено, подигли синови Рувимови, синови Гадови и половина Манасијиног племена, жртвеник према земљи хананској, у Гелилоту јорданском, преко пута Израиљаца.“

¹² Кад су, дакле, Израиљци то чули, скупила се цела заједница Израиљаца у Силому да зарате против њих.

¹³ Израиљци пошаљу синовима Рувимовим, синовима Гадовим, и половини Манасијиног племена у земљу Галад, свештеника Финеса, сина Елеазаровог

¹⁴ и десет кнезова са њим, по једног кнеза за род из сваког Израиљевог племена. Сваки од њих је био главар родова међу хиљадама Израиљевим.

¹⁵ Дођу они к синовима Рувимовим, синовима Гадовим и половини Манасијиног племена у земљи Галад и саопште им:

¹⁶ „Овако каже цела заједница Господња: 'Шта значи ово неверство које сте починили против Бога Израиљевог? Зар сте се одвратили од Господа изградивши себи жртвеник и одметнувши се данас од Господа?

¹⁷ Зар нам није доста кривице фегорске од које се нисмо очистили све до дана данашњег, и ради које је дошао помор на заједницу Господњу?

¹⁸ А ви сте се данас одвратили од Господа!

Кад сте се ви данас побунили против Господа, неће ли колико сутра планути његов гнев против целе заједнице Израиљеве?

¹⁹ Ако се земља вашег поседа опоганила, а ви пређите у земљу Господњег поседа, где борави Пребивалиште Господње, па делите земљу са нама. Само се не одмећите од Господа и од нас градећи себи жртвеник мимо жртвеника Господа, Бога нашега.

²⁰ Није ли се Ахан, син Зарин, тешко огрешио узевши оно што је забрањено, па је плануо гнев против целе заједнице Израиљеве? Није, дакле, само он умро за своју кривицу.“

21 Синови Рувимови, синови Гадови и половина Манасијиног племена одговоре главарима породица Израиљевих:

22 „Господ, Бог Свевишњи! Господ, Бог Свевишњи! Он зна, а и Израиљ нека зна: ако смо се одметнули од Господа, или ако смо му били неверни, немојте нас поштедети данас.

23 Ако смо подигли жртвеник да се одвратимо од Господа, и ако смо га подигли да приносимо жртве свеспалнице и жртве мира, нека нам Господ суди!

24 Учинили смо ово од бриге. Рекли смо: 'Данас-сутра ће ваши синови рећи нашим: „Шта ви имате с Господом, Богом Израиљевим?'

25 Господ је одредио Јордан за границу између нас и вас, синова Рувимових и синова Гадових. Ви немате дела са Господом.“ Тако би ваши синови могли да учине да наши синови престану да служе Господу.

26 Зато смо рекли: 'Хајде да подигнемо себи жртвеник, али не за свеспалнице и кланице',

27 него да он буде сведочанство између вас и нас, и између наших нараштаја после нас, да ћемо служити Господу у његовом присуству са нашим жртвама свеспалницама, кланицама и жртвама мира. Тако ваши синови неће моћи да кажу једног дана нашим синовима: 'Ви немате дела са Господом.'

28 Рекосмо: 'Ако то једног дана буду рекли нама или нашим потомцима, ми ћемо им рећи: „Погледајте ову грађевину – верну представу жртвеника Господњег! Њега су наши преци подигли, не за свеспалнице и за кланице, него за сведочанство између нас и вас.“'

29 Далеко било од нас да се одмећемо од Господа и да се одвраћамо од њега градећи жртвеник за свеспалнице и кланице мимо жртвеник Господа, Бога нашега, који је пред његовим Пребивалиштем.“

³⁰ Кад су Финес свештеник, кнезови заједнице и главари породица Израиљевих, који су били с њим, чули речи које су изговорили синови Рувимови, синови Гадови и синови Манасијини, било им је по вољи.

³¹ Тада рече Финес свештеник, син Елеазаров, синовима Рувимовим, синовима Гадовим и синовима Манасијиним: „Данас смо познали да је Господ међу нама, јер нисте починили ово неверство против Господа. Тако сте избавили Израиљце од руке Господње.“

³² Затим су се Финес свештеник, син Елеазаров, и кнезови вратили од синова Рувимових и синова Гадових из земље Галад у земљу хананску к Израиљцима, и поднели им извештај.

³³ Одговор се свидео Израиљцима, па су благосиљали Бога. Нису више говорили о томе да крену у рат против њих да униште земљу у којој живе синови Рувимови и синови Гадови.

³⁴ Синови Рувимови и синови Гадови назваше жртвеник „Сведочанство“, јер рекоше: „Ово је сведочанство међу нама да је Господ наш Бог.“

23

Исусов опроштајни говор

¹ Прошло је много времена од како је Господ дао починак Израиљу од свих њихових непријатеља унаоколо. Исус је остарео и зашао у године.

² Исус је позвао све Израиљце, старешине, главаре, судије и управитеље и рекао им: „Остарео сам и зашао у године.

³ Видели сте све што је Господ, Бог ваш, учинио свим овим народима ради вас, јер се Господ, Бог ваш, борио за вас.

⁴ Видите, дао сам у наследство вашим племенима земљу ових народа који су преостали, и земљу свих оних народа које сам истребио од Јордана до Медитеранског мора на западу.

⁵ Господ, Бог ваш, ће их гонити и истерати пред вама, а ви ћете заузети њихову земљу, баш као што вам је обећао Господ, Бог ваш.

⁶ Будите сасвим одлучни у томе да држите и вршите све што је написано у књизи Закона Мојсијевог, како не бисте одступали од њега ни десно ни лево.

⁷ Не мешајте се са овим народима који су остали међу вама; не спомињите имена њихових богова, не куните се њима, не служите им, нити им се клањајте,

⁸ него прионите уз Господа, Бога вашег, као што сте чинили до данас.

⁹ Господ је изгнао пред вама народе велике и многобројне, и нико вам се није одупрео до овога дана.

¹⁰ Један је од вас гонио хиљаду, јер се Господ, Бог ваш, борио за вас, као што је обећао.

¹¹ Зато се помно старајте да волите Господа, Бога свога.

¹² Јер, ако се одвратите и прионете уз ове народе који су остали међу вама, ако се ородите с њима и помешате се с њима,

¹³ знајте да Господ, Бог ваш, неће више терати ове народе пред вама; они ће вам постати замка и мрежа, биће бич вашим боковима и трње вашим очима, док не budete били истребљени из добре земље коју вам је дао Господ, Бог ваш.

¹⁴ Ја, ево, крећем данас на пут којим цео свет иде. Ви знате свим срцем и свом душом да ниједно од ових добрих обећања које је обећао Господ, Бог ваш,

није остало неиспуњено. Свако се испунило ради вас; ниједно се обећање није изјаловило.

¹⁵ И као што се ради вас испунило свако добро обећање које вам је дао Господ, Бог ваш, тако ће Господ довести на вас свако зло док вас не истреби са ове добре земље, коју вам је дао Господ, Бог ваш.

¹⁶ Ако прекршите савез Господа, Бога вашег, који вам је он одредио, и одете да служите другим боговима, и почнете им се клањати, плануће Божији гнев на вас, те ћете брзо бити истребљени са добре земље коју вам је он дао.“

24

Савез у Сихему

¹ Исус је сабрао сва племена Израиљева у Сихему и позвао старешине Израиљеве, њихове главаре, судије и старешине, па су стали пред Бога.

² Исус рече целом народу: „Говори Господ, Бог Израиљев: 'Ваши преци – попут Таре, оца Аврахамовог и Нахоровог – живели су у давна времена с друге стране Еуфрата, и служили другим боговима.

³ Али ја сам одвео претка вашег Аврахама оданде, с друге стране Еуфрата, и провео га кроз целу хананску земљу. Умножио сам његово потомство и дао му Исака.

⁴ Исаку сам дао Јакова и Исава. Исаву сам дао гору Сир у посед, док је Јаков са својим синовима сишао у Египат.

⁵ Затим сам послао Мојсија и Арона, па сам ударио Египат пошастима које сам учинио усред њега, и онда вас извео оданде.

⁶ Ваше оце сам извео из Египта, па сте стигли на море. Али Египћани су прогонили ваше оце бојним колима и коњаницима све до Црвеног мора.

⁷ Они су завапили Господу, и он је поставио облак између њих и Египћана. Затим је довео море на њих и преплавио их. Својим су очима видели шта сам учинио против Египћана. Потом сте дуго времена живели у пустињи.

⁸ Затим сам вас довео у земљу Аморејаца, који су живели с друге стране Јордана. Они су ратовали с вама, али ја сам их предао у ваше руке; истребио сам их пред вама, те сте запосели њихову земљу.

⁹ Међутим, дигао се Валак, син Сефоров, цар моавски, и заратио са Израиљем. Он је позвао Валама, сина Веоровог, да вас прокуне.

¹⁰ Али ја нисам хтео да послушам Валама, па вас је обилно благословио. Тако сам вас избавио из његове руке.

¹¹ Након тога сте прешли преко Јордана и дошли до Јерихона. Тада су ступили у рат с вама житељи Јерихона, заједно са Аморејцима, Фережанима, Хананцима, Хетитима, Гергешанима, Евејцима и Јевусејцима, али сам их ја предао у ваше руке.

¹² Пред вама сам послао стршљене, па су они терали пред вама два аморејска цара; ниси то учинио својим мачем и луком.

¹³ Дао сам вам земљу за коју се нисте трудили, градове које нисте градили, али у којима живите, винограде и маслињаке које нисте садили, али од којих се храните.'

¹⁴ Зато се бојте Господа и служите му одано и беспрекорно; одбаците богове којима су служили ваши преци с оне стране Еуфрата и у Египту, те служите Господу.

¹⁵ А ако вам не одговара да служите Господу, изаберите данас коме ћете служити: боговима којима су служили ваши преци с оне стране Еуфрата,

или боговима аморејским у чијој земљи живите. А ја и дом мој служићемо Господу.“

¹⁶ Народ одговори: „Далеко било од нас да оставимо Господа да бисмо служили другим боговима!

¹⁷ Јер Господ, Бог наш, је тај који је извео нас и наше оце из Египта, куће ропства, он је учинио на наше очи оне велике знакове, и он нас је чувао целим путем којим смо путовали, и међу свим народима кроз које смо пролазили.

¹⁸ Господ је тај који је протерао пред нама све народе, Аморејце које су живели у земљи. Зато ћемо и ми служити Господу, јер је он Бог наш.“

¹⁹ Исус рече народу: „Ви не можете да служите Господу, јер он је свети Бог, љубоморни Бог који вам неће опростити преступе и грехе.

²⁰ Ако оставите Господа да бисте служили страним боговима, он ће се окренути и довести пропаст на вас, па ће вас докрајчити, након што вам је чинио добро.“

²¹ Народ одговори Исусу: „Не, ми ћемо служити Господу!“

²² Исус рече народу: „Ви сте сведоци против себе да сте изабрали да служите Господу.“

Народ одговори: „Сведоци смо.“

²³ „Стога, уклоните стране богове из ваше средине и приклоните се срцем ка Господу, Богу Израиљеву.“

²⁴ Народ одговори Исусу: „Служићемо Господу, Богу нашем, и слушаћемо његов глас.“

²⁵ Тако је Исус тог дана у Сихему склопио савез са народом, и дао им уредбе и пропис.

²⁶ Исус је уписао ове речи у књигу Божијег Закона. Затим је узео велики камен и поставио га тамо испод храста, код Светилишта Господњег.

²⁷ Исус рече целом народу: „Ево, овај ће камен бити сведок против нас, јер је чуо све речи које нам је Господ рекао. Он ће бити сведок против вас ако се изневерите своме Богу.“

²⁸ Тада Исус отпреми народ, свакога на његово наследство.

Исусова смрт

²⁹ Након ових догађаја, умре Исус, син Навинов, слуга Господњи. Било му је стотину десет година.

³⁰ Сахранили су га у крају који му је припао у наследство у Тимнат-Сераху, који је на Јефремовој гори северно од горе Гас.

³¹ Израил је служио Господу током свег Исусовог века, и током свег века старешина који су надживели Исуса, и који су знали за сва дела која је Господ учинио за Израил.

³² А Јосифове кости, које су Израилци понели из Египта, сахранили су у Сихему, на делу поља које је Јаков купио од синова Емора, оца Сихемовог, за стотину кесита.* Тако је Сихем припао у наследство синова Јосифових.

³³ Умро је и Елеазар, син Аронов. Сахранили су га у Гаваји, граду његовога сина Финеса, који му је припао у Јефремовој гори.

* **24:32** *Кесит*: комад некованог сребра, претеча новца.

Biblica® Нови српски превод, слободна права
The Holy Bible in the Serbian language, Biblica® Open
New Serbian Translation Cyrillic 2017

copyright © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ово Свети писмо или „Дело“ је доступна под међународном лиценцом Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Да бисте видели ову лиценцу, посетите <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> или пошаљите писмо на адресу: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc. Сваки пут када користите жиг Biblica® морате да имате писану дозволу од Biblica, Inc. Имате дозволу да копирате и дистрибуирате ово дело, све док га не мењате и задржавате наслов какав јесте, који укључује заштићени знак “Biblica®”. Измене или превођење овог дела ће створити изведено дело, које ће захтевати да уклоните заштићени знак Biblica®. Када објавите ово изведено дело, морате да наведете које сте промене направили тамо где људи могу да их виде, на пример на интернет страници. Такође, морате да покажете одакле је оригинално дело: „Оригинално дело Biblica, Inc. је бесплатно доступно на www.biblica.com и open.bible.”

Без обзира да ли користите ово дело без промена или направите изведено дело, изјава о ауторским правима мора да буде наведена на насловној страни или страни о ауторским правима дела/произведеног дела на следећи начин:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Такође, морате да понудите свој изведени рад користећи исту лиценцу (CC BY-SA) и правила.

Уколико желите да обавестите Biblica, Inc. у вези са вашим преводом овог дела, молимо вас да нас контактирате на <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

c1df326b-f9ae-5728-a9ee-0b561c122248